

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ

2023 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2024

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	6
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	8
7.	DENETİM BULGULARI.....	8
8.	EKLER.....	26

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu.....	2
Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu.....	2
Tablo 3: 2023 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi.....	3
Tablo 4: 2023 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi.....	3
Tablo 5: Kira Bedelleri Zamanında Tahsil Edilmeyen Taşınmazlar.....	23

KISALTMALAR

SGK : Sosyal Güvenlik Kurumu
MYO : Meslek Yüksek Okulu

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Teorik Ders Olarak Yıl Boyunca Devam Etmesi Gereken Uzmanlık Alan Derslerinin Yaz ve Yarıyıl Tatillerinde Fiilen Yapılmaması
2. Birden Fazla İdarenin Ortak İhtiyaçları İçin İhale Yapılmaması
3. Kesin Kabulden İtibaren Yüklenici ve Alt Yükleniciler İçin Getirilen 15 Yıllık Sorumluluk Mükellefiyeti Gözetilmeden Bakım Onarım Yaptırılması
4. Parasal Limitler Dahilindeki Mal Alımlarında %10 Sınırını Aşan Kısım için Kamu İhale Kurumundan İzin Alınmaması
5. Bilimsel Araştırma Proje Kaynakları ile Edinilen Taşınırların Proje Bitiminde İade Edilmemesi
6. Yapım İşlerinde İdare Onayı Olmadan Alt Yüklenici Çalıştırılması
7. Tüm Riskler Sigorta Poliçelerinde Muafiyet Oranları Yüksek Belirlenen Risk Kalemleri Olması ve Alt Yüklenicilerin Kapsam Dışı Tutulması
8. Tek Kaynaktan Temin Edilen Mal ve Hizmetlere İlişkin Piyasa Fiyat Araştırması Yapılmaması
9. Enerji Verimliliğinin Sağlanması Hedefinde Eksiklik Bulunması
10. Kiraya Verilen Taşınmazların Tip İhale Dokümanlarında Eksikliklerin Bulunması
11. Yükümlülüklerini Yerine Getirmeyen Kiracılara Kira Sözleşmelerinde Belirtilen Yaptırımların Uygulanmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi 28.03.1983 tarih ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'na 18.05.2018 tarih ve 7141 sayılı Kanun'un Ek 7'inci maddesi ile eklenen ek madde ile kurulmuştur

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ve 124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'dir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir. Söz konusu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmış olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesinin akademik yapısında rektörlük, senato, fakülte dekanlıkları, yüksekokul, enstitü, uygulama ve araştırma merkez müdürlükleri bulunmakta, idari yapısında ise üniversite yönetim kurulu, genel sekreterlik, daire başkanlıkları, hukuk müşavirliği ve müdürlükler yer almaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversite bünyesinde; 6'sı aktif 8 fakülte, 1 yüksekokul, 1 enstitü, 12'si aktif 15 meslek yüksekokulu ve 20 uygulama ve araştırma merkezi bulunmaktadır. Akademik ve idari personelin sınıf, unvan ve kadro dağılım bilgileri Tablo 1 ve 2'de yer almaktadır.

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Profesör	68	25	93
Doçent	75	36	111
Doktor öğretim üyesi	158	59	217
Öğretim görevlisi	263	53	316
Araştırma görevlisi	70	30	100
Toplam	634	203	837

Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu

Hizmet Sınıfı	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Genel idare	170	212	382
Sağlık	2	15	17
Avukatlık	-	4	4
Eğitim-öğretim	-	-	-
Teknik	50	57	107
Yardımcı	6	8	14
Sözleşmeli	39	73	112
İşçi	214	-	214
Toplam	481	369	850

Üniversitede 2023 yıl sonu itibarıyla kadrolu akademik, idari (sözleşmeli idari personel dahil) ve işçi personel toplamı 1115'dir. Ayrıca Üniversitede 5 yabancı uyruklu akademik personel çalışmaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli II sayılı cetvelin, (A) "Özel Bütçeli İdareler" bölümünde yer alan Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

İdarenin ekonomik sınıflandırma açısından 2023 yılına ait ödenek dağılımı ve yıl sonu

harcama gerçekleştirmelerine ilişkin tablo aşağıdadır.

Tablo 3: 2023 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi

Gider Türü	Ödenek (TL)	Gerçekleşme (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Personel Giderleri	433.828.313,00	429.734.837,00	99,06
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	65.617.169,00	63.291.451,00	96,45
Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	58.141.146,00	52.530.512,00	90,34
Cari Transferler	19.750.015,00	19.269.395,00	97,56
Sermaye Giderleri	139.498.000,00	128.339.058,00	92,00
Toplam	716.834.643,00	693.165.253,00	96,69

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 433.031.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine yıl içinde 283.803.643,00 TL ödenek eklenmiş ve toplam ödenek 716.834.643,00 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin %96,69'u olan 693.165.253,00 TL kullanılmıştır.

2023 yıl sonu itibarıyla bütçe giderleri 693.165.253,00 TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçenin %96,69'u kullanılmıştır. Personel giderlerinde 433.828.313,00 TL ödeneğin 429.734.837,00 TL'si, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde 65.617.169,00 TL ödeneğin 63.291.451,00 TL'si, mal ve hizmet alımı giderlerinde 58.141.146,00 TL ödeneğin 52.530.512,00 TL'si, cari transferlerde 19.750.015,00 TL ödeneğin 19.269.395,00 TL'si, sermaye giderlerinde 139.498.000,00 TL ödeneğin 128.339.058,00 TL'si, harcanmıştır.

Üniversite tarafından 2023 yılında; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Erasmus, Kalkınma Ajansı destekleri ile Avrupa Birliği hibelerinden toplam 3.077.191,37 TL ve 225.613,17 EURO bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

2023 yılı bütçe gelirleri tahmin ve gerçekleşme bilgileri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 4: 2023 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi

Gelir Türü	Gelir Tahmini (TL)	Gerçekleşen (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	10.775.000,00	41.735.642,00	387,3
Alınan Bağış ve Yardımlar	416.556.000,00	676.777.117,00	162,5
Sermaye Gelirleri	-	-	-
Diğer Gelirler	5.700.000,00	13.370.614,00	234,6
Toplam	433.031.000,00	731.883.373,00	169,0
Gelirlerden Ret ve İadeler (-)	-	438.118,32,00	-
Net Toplam	433.031.000,00	731.445.254,68	168,91

2023 yılı bütçesine göre tahmin edilen bütçe geliri 433.031.000,00 TL olup Üniversitenin yıl sonunda net bütçe geliri 731.445.254,68 TL olarak gerçekleşmiştir.

Dönem faaliyet geliri 744.231.498,73 TL, gelirlerden indirim, iade ve iskonto toplamı 438.118,32 TL ve faaliyet gideri 676.325.627,48 TL olan Üniversite, 2023 yılını 67.467.752,93 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamlamıştır.

Üniversite özel bütçesi dışında bulunan;

-Döner Sermaye İşletmesinin 2023 yılı gelir toplamı 38.411.689,56 TL, gider toplamı 33.929.196,76 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem 4.482.489,80 TL kâr ile tamamlanmıştır.

-Sosyal Tesisin/İktisadi İşletmenin 2023 yılı gelir toplamı 2.261,715,00 TL, gider toplamı 2.143.644,58 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem sonu 118.071,34 TL kâr ile tamamlanmıştır.

Ayrıca Üniversite, 22.10.2022 tarih ve 31991 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 6248 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile kurulan Nehir Teknokent AŞ’nin ortağıdır. Adı geçen AŞ’nin kuruluş sermayesi 7.500.000 TL olup Üniversitenin %57 oranında ortaklığı bulunmaktadır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 49’uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun’un 80’inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirilmektedir.

Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede, tahakkuk esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmışından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kanun uyarınca iç kontrol sistemi; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak

tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

İç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, 26.12.2007 tarihli ve 26738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir. 2023 yılı denetimi kapsamında, mezkûr mevzuat çerçevesinde, Üniversite iç kontrol sistemi aşağıdaki şekilde değerlendirilmektedir:

Kontrol Ortamı Standartları

Kurumun organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar belirlenmiş, yapılan görevlendirmelerde görevler ayrılığı ilkesi dikkate alınmış ve yetki devri ile ilgili çalışmalar tamamlanmıştır. Kamu görevlileri etik davranış ilkeleri ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur. Bütün birimler için hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlenmemiştir.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik Plan, zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur. Performans programı içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. İdare iç kontrol risklerini tam ve doğru olarak belirlemiştir. Risklerin değerlendirilmesine yönelik çalışma yapılmıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmış ve personele duyurulmuştur. İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır. İdarede yapılan görevlendirmelerde “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmuştur. Kurum tarafından risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları belirlenmiştir. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’a uygun olarak kurulmuştur. Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmış ve kurumun web sitesinde yayınlanmıştır. İdarenin 2023 yılını kapsayan Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı taslak halindedir.

İzleme Standartları

2023 yılını kapsayan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı taslak halinde kaldığından değerlendirme raporu hazırlanmamış dolayısıyla İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna sunulamamıştır. Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmamıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi 2023 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Teorik Ders Olarak Yıl Boyunca Devam Etmesi Gereken Uzmanlık Alan Derslerinin Yaz ve Yarıyıl Tatillerinde Fiilen Yapılmaması

Üniversitede akademik takvimden bağımsız olarak yıl boyunca verilmesi gereken teorik uzmanlık alanı derslerinin, yaz ve yarıyıl tatillerinde fiilen gerçekleştirilmediği halde ek ders ödemesi hesaplamalarına dahil edildiği tespit edilmiştir.

Ders Yüğü Tespiti ve Ek Ders Ücreti Ödemelerinde Uyulacak Esaslar'ın 2'nci maddesinin dördüncü fıkrasında;

“a) Teorik Dersler: Haftalık ders programında yer alan, günü, saati ve yeri belirlenmiş, öğrenciye hitap eden, öğretim elemanınun aktif olarak katıldığı eğitim - öğretim faaliyetleri olup, her ders saati bir ders yüküne eş değerdir. Bu dersler ön lisans, lisans ve lisansüstü (yüksek lisans, doktora, tıpta uzmanlık, sanatta yeterlik) düzeyde açılabilir. Benzer tez konularında çalışan lisansüstü öğrenciler için ilgili yönetmeliklere uygun olarak açılabilecek uzmanlık alan dersleri de yukarıdaki koşulları sağlamak kaydıyla bu kapsamda değerlendirilir.

Uzmanlık alan dersleri, Enstitü Yönetim Kurulunca tez danışmanınun atandığı tarihte başlar ve Enstitü Yönetim Kurulunun öğrencinin mezuniyetine karar verdiği tarihe kadar devam eder. Bu dersler yarı yıl ve yaz tatillerinde de devam edebilir.

...”

Denilmektedir.

Esaslar'ın “Haftalık Ders Yüğü Denklikleri” başlıklı 2'nci maddesinin ikinci fıkrasında; her bir dersi (uzmanlık alan dersleri dahil) sadece teorik veya sadece uygulama olarak kategorize etmenin mümkün olmadığı, bazı derslerin hem teorik hem de uygulama bileşeni bulunabileceği nedeniyle derslerin içeriklerinin ve teorik-uygulama bileşenlerinin belirlenmesi görevi üniversite senatolarına bırakılmıştır.

Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Senato kararı ile de yüksek lisans ve doktora alanında verilen “Uzmanlık Alan Dersi” teorik ders olarak belirlenmiştir.

Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği Senato Esasları'nın “Uzmanlık Alanı Dersi, Danışmanlık Dersi ve Bilimsel Araştırma Yöntemleri ve Seminer Dersi Uygulaması” başlıklı 28'inci maddesinin üçüncü fıkrasında; danışmanlık ve uzmanlık alanı dersinin, lisansüstü öğrencilere Enstitü Yönetim Kurulu tarafından danışman atandığı tarihte başlayacağı ve öğrencilerin tezini teslim ettiği dönem sonuna kadar devam edeceği belirtilmiştir.

Buna göre; teorik olarak belirlenen derslerin, ders programlarında yer alması, günü, saati ve yerlerinin belirlendikten sonra öğretim elemanlarının aktif olarak bu teorik derslere katılması gerekmektedir. Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi uzmanlık alan derslerinin de bu kapsamda birer teorik ders olduğu, yarı yıl ve yaz tatillerinde devam edeceği belirtilmiştir.

Nitekim akademik yılın başlangıcı ile uzmanlık alan dersleri haftalık ders programlarında yerini almış ve öğretim görevlilerinin de ders yüklerine işlenmiştir.

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'nün "Bilgi Yönetim Sistemi" adlı yazılım uygulaması incelendiğinde; yüksek lisans ve doktora uzmanlık alan derslerinin, öğrenciler için güz ve bahar dönemlerinin sonlarında bittiğini gösteren not girme işlemlerinin tamamlandığı, yaz ve yarı yıl tatillerinde ders programlarında yer almadığı halde ek ders hesaplamalarına dahil edildiği tespit edilmiştir.

Yaz ve yarı yıl tatillerinde devam etmeyen uzmanlık alan derslerinin, ek ders hesaplamalarına dahil edilmemesi için, "Bilgi Yönetim Sistemi" üzerinde uygulama giriş kontrollerinin düzenlenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresince, Eğitim Bilgi Sisteminde ders programlarının yılın tamamını (ara tatil ve yaz dönemi dahil) kapsayacak şekilde güncellendiği, uzmanlık alan derslerinin yıl boyunca hem öğrenciler hem de öğretim üyelerine açık olarak sunulacağı ifade edilmişse de, kamu idaresi cevabının ekinde uzmanlık alan derslerinin, yılın tamamını kapsayacak şekilde güncellendiğine dair herhangi bir bilgi veya belge sunulmamıştır.

BULGU 2: Birden Fazla İdarenin Ortak İhtiyaçları İçin İhale Yapılmaması

Aynı kampüs ve aynı yemekhaneyi kullanan iki ayrı idarenin ortak ihale yaparak ihtiyaçlarını karşılaması mümkün iken ortak ihaleye çıkılmadığı, ihtiyacın doğrudan temin ile karşılandığı tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun Ek 7'nci maddesi gereğince birden fazla idarenin ortak ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik mal ve hizmet alımları ile bakım ve onarım işlerine ilişkin ihtiyaçların tek bir ihale açılarak karşılanması mümkündür. Bu kapsamdaki işler için idareler, düzenlenecek bir protokol ile kendi aralarından bir idareyi, kesin teminatın alınması ve sözleşmenin imzalanması hariç olmak üzere diğer ihale işlemlerini bu idareler adına gerçekleştirmek üzere görevlendirir. Protokole taraf olan her bir idare ile ihalenin üzerine bırakılmasına karar verilen istekli/istekliler arasında ayrı ayrı sözleşme imzalanır.

Bununla beraber 30.06.2021 tarih ve 31527 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Tasarruf Tedbirleri konulu, 2021/14 sayılı Genelge'nin "Genel İlkeler" başlıklı bölümünde de kamu kurum ve kuruluşları, yapacakları alımlarda ölçek ekonomisinden yararlanarak ihtiyaçların daha düşük maliyetlerle karşılanması amacıyla ortak alım yoluyla mal

ve hizmet tedarikinin yaygınlaştırılması için azami gayret göstermeleri gerektiği vurgulanmıştır.

Sakarya Üniversitesi ile Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi aynı kampüs içinde olup aynı yemekhaneyi kullandığı, Sakarya Üniversitesinin toplam 2.000.000 öğün için ihaleye çıkarak sözleşme imzaladığı, yemeğin üretildiği ve sunulduğu yemekhanenin tek olması nedeniyle Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesinin toplam 600.000 öğün için doğrudan temin (22/b) ile aynı firmadan aynı fiyatla sözleşme imzaladığı tespit edilmiştir. Oysa iki üniversitenin ihtiyacı birleştirilerek 2.600.000 öğün için ortak ihaleye çıkılması durumunda, ihale miktarı artacağından, daha uygun bedelle alım yapılması mümkün olabilecektir.

Kamu İdaresi tarafından bulguda yer alan tespite katılmış, yeni dönemde yapılacak olan ihale sürecinin, Sakarya Üniversitesi ile birlikte yapılması için gerekli işlemlere başlanılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak 4734 sayılı Kanun'un Ek 7'nci maddesi ve Tasarruf Genelgesi hükümleri kapsamında aynı yemekhanenin kullanılması zorunluluğu da göz önünde bulundurularak ihtiyaçların birleştirilerek ortak ihaleye çıkılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 3: Kesin Kabulden İtibaren Yüklenici ve Alt Yükleniciler İçin Getirilen 15 Yıllık Sorumluluk Mükellefiyeti Gözetilmeden Bakım Onarım Yapıtırılması

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 30'uncu maddesi gereğince kesin kabul tarihinden itibaren, yüklenici ve alt yükleniciye getirilen 15 yıllık sorumluluk mükellefiyeti gözetilmeden ve bu kapsamda bir "Teknik Heyet Tespit Raporu" oluşturularak teknik tespit yapıtırlmadan bu kapsamdaki bakım onarım giderlerinin bütçeden karşılandığı görülmüştür.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 30'uncu maddesi ile Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 20'nci ve 25'inci maddeleri uyarınca, yapım işlerinde yüklenici ve alt yükleniciler, yapının fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapılmaması, hileli malzeme kullanılması ve benzeri nedenlerle ortaya çıkan zarar ve ziyandan, yapının tamamı için işe başlama tarihinden itibaren kesin kabul tarihine kadar sorumlu olacağı gibi, kesin kabul onay tarihinden itibaren de 15 yıl süreyle müteselsilen sorumlu olup bu zarar ve ziyanın genel hükümlere göre (rızaen tahsilât veya alacak davası açılarak) yüklenici ve alt yüklenicilere ikmal ve tazmin ettirilmesi gereklidir.

4734 sayılı Kanun kapsamında sözleşmeye bağlanan ve kesin kabulden itibaren 15 yıllık müteselsil sorumluluk süreci devam eden kamu binalarında, tadilatlar hariç, bakım onarım gideri yapılabilmesi için öncelikle İdare görevlilerinden oluşan bir teknik heyet oluşturulması, söz konusu bakım onarım gerektiren durumun kullanıma bağlı nedenlerden mi, yoksa imalat (yüklenici) hatasından mı kaynaklandığının tespiti yapılarak yazılı belgeye bağlanması, kullanıma bağlı durumlar ile zorunlu tadilatdan kaynaklı bakım onarım giderinin bütçeden karşılanması; buna karşın yüklenici veya alt yüklenici kusurundan kaynaklandığı mahkemenin görevlendirdiği bilirkişiler marifetiyle de tespiti yapılan işlere ait bakım onarım giderinin yüklenici tarafından karşılanması, belirli bir süre verilerek sonuç alınamaması durumunda kamu kaynakları ile yüklenici nam ve hesabına yaptırılıp bedelinin yükleniciden sulhen veya dava yoluyla tahsili için hukuki işlem başlatılması gerekmektedir.

Kamu İdaresi tarafından bulguda yer alan tespitlere katılmış, kesin kabul, onay tarihinden itibaren 15 yıl boyunca bakım onarım yaptırılacak binalar için tespit yapılarak belgelendirileceği bilgisi verilmiştir.

Sonuç olarak 4735 sayılı Kanun'un 30'uncu maddesinin gereği olarak; kesin kabul onay tarihinden itibaren 15 yıl boyunca bakım onarım yaptırılacak binalar için idare görevlilerinden müteşekkil bir teknik heyet oluşturularak gerekli tespitin yaptırılmasına ilişkin mekanizmanın kurularak bu işlemin belgelendirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 4: Parasal Limitler Dahilindeki Mal Alımlarında %10 Sınırını Aşan Kısım için Kamu İhale Kurumundan İzin Alınmaması

Üniversite tarafından yapılan mal alımlarında, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21 (f) ve 22 (d) maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılan harcamaların 2023 yılı toplamı Üniversitenin bütçesine bu amaçla konulan ödeneklerin %10'unu aşmasına karşın Kamu İhale Kurumundan uygun görüş alınmadığı görülmüştür.

4734 sayılı Kanun'un "İdarelerce Uyulması Gereken Diğer Kurallar" başlıklı 62'nci maddesinin (1) bendinde; Kanun'un 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dâhilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamının, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurumunun uygun görüşü olmadıkça aşamayacağı hükmü yer almaktadır.

Üniversitenin 2023 yılı bütçesine mal alımları için toplam 76.243.549,31 TL ödenek konulmuş olup yıl içerisinde 4734 sayılı Kanun'un 21 (f) ve 22 (d) maddeleri çerçevesinde

parasal limitlere tabi toplam 18.617.709,40 TL harcama yapılmıştır. Ancak yapılan alım tutarının, bu alımlar için bütçeye konulan ödeneğin %10'unu aştığı ve Kamu İhale Kurumundan da izin alınmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında, 2024 yılı itibarıyla sınır değerlerin aşılmasına dikkat edileceği, aşılmasının zorunlu olduğu durumlarda ise Kamu İhale Kurumundan uygun görüş alınarak sürecin devam ettirileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; parasal limitler dahilinde yapılan mal alımlarında %10 sınırının Kamu İhale Kurumundan uygun görüş alınmadan aşılması gerekmektedir.

BULGU 5: Bilimsel Araştırma Proje Kaynakları ile Edinilen Taşınırların Proje Bitiminde İade Edilmemesi

Bilimsel araştırma projeleri kapsamında Üniversite envanterine girip proje yürütücüsüne teslim edilen taşınırların, proje tamamlanmasına rağmen Üniversiteye iade edilmediği tespit edilmiştir.

Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'in "Muhasebeleştirme İşlemleri ve Belgeleri" başlıklı 15'inci maddesinin üçüncü fıkrasında; satın alınan taşınır malların Taşınır Mal Yönetmeliği gereğince taşınır işlem fişi düzenlenerek yükseköğretim kurumu envanter kayıtlarına alınacağı, bu kapsamda edinilen dayanıklı taşınırların bunları kullanacak proje yürütücüsüne ya da belirleyeceği kişiye taşınır teslim belgesi ile teslim edileceği, tüketime yönelik mal ve malzemelerin ise taşınır işlem fişi düzenlenerek doğrudan proje yürütücüsünün kullanımına verileceği belirtilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Sorumluluk" başlıklı 5'inci maddesinin üçüncü fıkrasında; kamu idarelerine ait taşınırların muhafazası ile görevli olan veya kendilerine kullanılmak üzere taşınır teslim edilen kamu görevlilerinin bu taşınırları en iyi şekilde muhafaza etmek, gerekli bakım ve onarımlarını yapmak veya yaptırmak, veriliş amacına uygun bir şekilde kullanmak ve görevin sona ermesi veya görevden ayrılma halinde iade etmek zorunda oldukları ifade edilmiştir.

Buna göre bilimsel araştırma projeleri kapsamında proje kaynakları ile elde edilen taşınırların üniversite envanter kayıtlarına alındıktan sonra ilgili proje yürütücüsüne taşınır teslim belgesi ile teslim edilmesi, projenin tamamlanması halinde ise proje yürütücüsünün söz konusu taşınırları iade etmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede; Taşınır Mal Yönetmeliği'nin ilgili maddesi gereği proje yürütücüsüne teslim edilen taşınırların, projenin sona ermesi halinde Üniversiteye iade edilmesi gerekirken, 2023 yılında tamamlanan 17 projeden 8'ine ilişkin taşınırların, proje bitiminde iade edilmediği, taşınır teslimi yapılan personelin kullanımına bırakıldığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi, taşınır sisteminde bu kapsamda yapılan alımların tekrar gözden geçirilerek, bulguda belirtilen hususlara ilişkin hassasiyet gösterileceğini belirtmiştir.

BULGU 6: Yapım İşlerinde İdare Onayı Olmadan Alt Yüklenici Çalıştırılması

“Ali Fuat Cebesoy Meslek Yüksekokulu İkmal İnşaatı” ve “Akyazı Yerleşkesi İdari Bina İkmal İnşaatı ve A Blok Sınıf Dönüştürülmesi” yapım işlerinde yüklenicilerin idareden onay almaksızın alt yüklenici çalıştırdıkları, idarenin ise söz konusu işlere ilişkin alt yüklenicilerin sayı ve sözleşme bedellerini Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) müdürlüklerinden sorgulamadığı tespit edilmiştir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin “Alt Yüklenicilerin Çalıştırılması ve Sorumlulukları” başlıklı 20'nci maddesinin altıncı fıkrasında; idarece onaylanmayan alt yüklenicilerin hiçbir suretle iş yerinde çalışamayacağı, beşinci fıkrasında ise yüklenicinin, idare tarafından onaylanan alt yükleniciler ile bunlar işe başlamadan önce sözleşme yapması ve bir örneğini idareye vermesi gerektiği belirtilmiştir.

Aynı maddenin birinci fıkrasında; 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 26'ncı maddesi uyarınca yasaklı olanların, ön yeterlik/yeterlik değerlendirmesi sonucunda yeterli bulunanlar ile işin ihalesine teklif veren isteklilerin ve yüklenicinin ortak girişim olması halinde ortak girişimin ortaklarının da alt yüklenici olamayacağı belirtilmiştir.

Yine aynı maddenin üçüncü fıkrasında; işin tamamının alt yüklenicilere yaptırılamayacağı gibi işin niteliğinden kaynaklanan sebeplerle veya teknik zorunluluklar nedeniyle ihale dokümanında farklı oranlar belirlenmesi durumu hariç, tek bir alt yükleniciye yaptırılacak iş bölümlerinin toplam bedeli sözleşme bedelinin %30'unu; alt yüklenicilere yaptırılacak işlerin toplam bedelinin ise sözleşme bedelinin %50'sini geçemeyeceği ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede; 2023 yılında Ali Fuat Cebesoy Meslek Yüksekokulu İkmal İnşaatı İş'i ile Akyazı Yerleşkesi İdari Bina İkmal İnşaatı ve A Blok Sınıf Dönüştürülmesi İş'i'nin

yüklenicileri tarafından, idareden onay alınmaksızın, 8 adet firmanın SGK' da alt yüklenici tescili ile çalıştırıldığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından bulguda yer alan tespite katılmış, her hakediş ödemesi öncesinde SGK'dan alt yüklenici sorgusu yapılacağı bilgisi verilmiştir.

Sonuç olarak yasaklı olanlar ile işin ihalesine teklif veren isteklilerin ilgili işte alt yüklenici olarak çalıştırılmasının mümkün olmadığı da göz önünde bulundurularak İdare tarafından SGK alt yüklenici sorgulaması yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 7: Tüm Riskler Sigorta Poliçelerinde Muafiyet Oranları Yüksek Belirlenen Risk Kalemleri Olması ve Alt Yüklenicilerin Kapsam Dışı Tutulması

a) Tüm Riskler Sigorta Poliçelerinde Muafiyet Oranları Yüksek Belirlenen Risk Kalemleri Olması

Üniversitenin yapım işlerinde, yüklenici tarafından yaptırılan tüm riskler sigorta poliçelerinde risk kalemlerine %2'den fazla muafiyet uygulandığı görülmüştür.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "İş ve iş yerinin sigortalanması" başlıklı 9'uncu maddesinde; yüklenicinin, işyerlerindeki her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ile sözleşme konusu iş için, işin özellik ve niteliğine göre ihale dokümanında belirtilen şekilde, işe başlama tarihinden geçici kabul tarihine kadar geçen süre içinde oluşabilecek deprem, su baskını, toprak kayması, fırtına, yangın gibi doğal afetler ile hırsızlık, sabotaj gibi risklere karşı, geçici kabul tarihinden kesin kabul tarihine kadar geçecek süreye ilişkin ise kapsamı ihale dokümanında belirtilen genişletilmiş bakım devresi teminatını içeren sigorta yaptırmak zorunda olduğu hüküm altına alınmıştır.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin "İş ve işyerlerinin korunması ve sigortalanması" başlıklı 9'uncu maddesinin üçüncü fıkrasında; sigorta poliçesinde idarenin işveren sıfatıyla, yüklenicinin işi gerçekleştiren sıfatıyla yer alacağı belirtilmiş, kıymetlerin sigortalanmasında ise, tüm riskler için uygulanabilecek muafiyet oranı %2, deprem, sel, su baskını, toprak kayması ve terör riskleri için uygulanabilecek koasürans oranının ise %20 olarak dikkate alınacağı ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede; Ali Fuat Cebesoy Meslek Yüksekokulu İkmal İnşaatı İş, SADEM Derslik Yapım İş ile Akyazı Yerleşkesi İdari Bina İkmal İnşaatı ve A Blok Sınıf Değiştirilmesi Yapım İş'i'ne ait tüm riskler sigorta poliçelerinde, Yapım İşleri Genel Şartnamesi hükümlerine

aykırı olarak; muafiyetler başlığı altında belirtilen risk kalemlerinin her biri için oluşacak hasar bedelinin %10'u oranında tenzili muafiyet uygulanacağı belirtilmiştir. Tüm riskler sigorta poliçelerinin muafiyet oranları ne kadar yüksek olursa sigorta yıllık veya aylık prim ödeme tutarları da o kadar düşük olmaktadır. Bu durum yüklenicilerin daha az sigorta primi ödeyerek tüm riskler sigorta poliçesi yaptırmalarına ve daha fazla zarardan sorumlu olmalarına neden olmaktadır.

Kamu İdaresi tarafından bulguda yer alan tespite katılmış, tüm riskler (all risk) sigorta poliçelerinde %2'den fazla muafiyet uygulanmayacağı bilgisi verilmiştir.

Risk unsurlarının gerçekleşmesi durumunda sigorta şirketi, yüklenici ve idare arasında oluşabilecek hukuki ihtilafların önlenmesi amacıyla Yapım İşleri Genel Şartnamesi'ne uygun olarak All Risk (Bütün Riskler) sigorta poliçelerinde %2'den fazla muafiyet uygulanmaması gerekmektedir.

b) Tüm Riskler Sigorta Poliçelerinde Alt Yüklenicilerin Kapsam Dışı Tutulması

Yapım işleri için düzenlenmesi gereken tüm riskler sigorta poliçelerinin alt yüklenicilerin eylem ve işlemlerini kapsamadığı tespit edilmiştir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin "İş ve İş Yerlerinin Korunması ve Sigortalanması" başlıklı 9'uncu maddesinin üçüncü fıkrasında; "*Sigorta poliçesinde; idare işveren sıfatıyla, yüklenici işi gerçekleştiren sıfatıyla yer almalı, alt yüklenicilerin vereceği zararların da teminat kapsamı dahilinde olduğu belirtilmelidir.*" denilmektedir.

Buna göre tüm riskler sigorta poliçelerinde yüklenici işi gerçekleştiren sıfatıyla birincil düzeyde idareye karşı sorumlu olarak yer alacak olup, varsa alt yüklenicilerinde verebilecekleri zararların teminat kapsamına alınması gerekecektir.

Yapılan incelemede; Akyazı Yerleşkesi İdari Bina İkmal İnşaatı ve A Blok Sınıf Değiştirilmesi İş'i'nde idarenin izni ile çalıştırılan 3 alt yüklenici olduğu ancak yapım işine ait tüm riskler sigorta poliçelerinin sadece asıl yükleniciyi kapsadığı alt yüklenicilerin verecekleri zararların sigorta poliçesinin kapsamında yer almadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından bulguda yer alan tespite katılmış, sigorta poliçelerinde alt yüklenicilerin verecekleri zararların da teminat kapsamına alınmasının sağlanacağı bilgisi verilmiştir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi gereği, alt yüklenici çalıştırılan işlere ilişkin sigorta poliçelerinde alt yüklenicilerin verecekleri zararların da teminat kapsamına alınması gerekmektedir.

BULGU 8: Tek Kaynaktan Temin Edilen Mal ve Hizmetlere İlişkin Piyasa Fiyat Araştırması Yapılmaması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesinin (a) ve (b) fıkraları gereğince yapılan alımlarda mevzuatın öngördüğü şekilde piyasa fiyat araştırmasının yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 22'nci maddesinde; 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinin (a), (b) ve (c) bentleri kapsamında idarece yapılacak alımlarda kullanılmak üzere "4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinin (a), (b), (c) Bentleri Kapsamında Tek Kaynaktan Temin Edilen Mallara/Hizmetlere İlişkin Form"un yer aldığı belirtilmiştir. Buna göre ihtiyacın gerçek veya tüzel tek kişiden yapılma sebeplerinin ayrıntılı şekilde ortaya konulacağı, Kanun'un 22'nci maddesinin ilgili bentlerinde belirtilen hükümlerin uygulanabilir olmasını sağlayan sebeplerin detaylı olarak yazılacağı, bunlara ilişkin belgelerin de anılan forma ekleneceği belirtilmiştir. Ayrıca ihtiyacın neden sadece özel bir hakka sahip gerçek veya tüzel tek kişiden karşılanabileceğinin detaylı olarak yazılacağı, fiyat araştırması yapılacağı, ihtiyaç konusu mal veya hizmetin niteliklerinin tarif edileceği ve bu hususlara ilişkin bütün belgelerin ilgili forma ekleneceği ifade olunmuştur.

4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinin (a), (b), (c) Bentleri Kapsamında Tek Kaynaktan Temin Edilen Mallara/Hizmetlere İlişkin Form'un dipnotlarında piyasa fiyat araştırmasının ne şekilde yapılması gerektiği açıklanmıştır.

Dipnot açıklamalarına göre ödeme sürecinde yapılması gereken piyasa fiyat araştırması; aynı malın veya hizmetin ilgili tek kaynaktan alan diğer kamu/özel tüzel kişiliklerine veya gerçek kişilere satış fiyatı, aynı mal veya hizmet daha önce ilgili tek kaynaktan alındıysa daha önceki alım bedelinin tedavüldeki Türk parası cinsinden ise Üretici Fiyat Endeksi kullanılarak, döviz cinsinden ise tespit tarihinde geçerli TCMB döviz alış kuru üzerinden güncellenmesi sonucu ortaya çıkacak fiyat, ilgili tek kaynaktan istenen proforma fatura fiyatı, ticaret odası, sanayi odası veya meslek odası'ndan ve varsa üretim ve/veya satış yapan kurum ve kuruluşlardan alınan fiyat ve ilgili tek kaynağın internet veya sair şekilde ilan ettiği katalog fiyat tarifesi esas alınmak suretiyle yapılmalıdır.

İdare uygulamasında bu alımların ödeme bedeli belirlenirken sadece alım yapılacak tek kaynağın proforma faturası dikkate alınmaktadır. Bununla birlikte tek kaynaktan satın alınacak mal veya hizmetin ilgili tek kaynak tarafından diğer gerçek veya tüzel kişilere satışına ilişkin faturalara yansıyan fiyatlar, ilgili tek kaynağın internette veya sair şekilde ilan ettiği katalog fiyat tarifesi, diğer kamu/özel kurumlar da dâhil daha önce alım yapılmış ise Tüketici Fiyat Endeksi veya döviz cinsinden güncellenen fiyatlar ve ticaret/sanayi odalarından fiyat soruşturulması yoluyla elde edilen fiyatların dikkate alınmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince, tek kaynaktan alım yapılırken aynı mal ya da hizmeti satın alan diğer gerçek ve tüzel kişilerin ödediği bedeller kıyaslanarak piyasa fiyat araştırması yapıldığı, süreklilik arz eden alımlara ilişkin Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığının yaptığı alımlarda bu konuya hassasiyet gösterildiği belirtilmişse de Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı dışındaki diğer daire başkanlıklarına ilişkin bir bilgi veya belge sunulmamıştır.

Sonuç olarak tek kaynaktan alım yapılırken aynı mal ya da hizmeti satın alan diğer gerçek ve tüzel kişilerin ödediği bedeller kıyaslanarak piyasa fiyat araştırması yapılması gereklidir. Tek kaynaktan yapılan alımlarda belirtilen şekilde piyasa fiyat araştırması yapılmaması halinde ilgili tek kaynaktan sağlanan mal ve hizmetler için her bir idareye farklı fiyat teklif edilmesine ve gerçekte olması gerekenden daha yüksek bedel ödenmesine neden olunabileceği değerlendirilmektedir.

BULGU 9: Enerji Verimliliğinin Sağlanması Hedefinde Eksiklik Bulunması

5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu gereğince hazırlanan Kamu Binalarında Enerji Tasarrufu konulu 2019/18 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi kapsamında kamu kaynaklarının verimli kullanılması ve enerji maliyetlerinin kamu sektörü üzerindeki yükünün azaltılması ve 2020-2023 yılları arası asgari %15 oranında tasarruf hedefinin gerçekleştirilmesi amacıyla çıkarılan “Kamu Binalarında Tasarruf Hedefi ve Uygulama Rehberi” gereklerinin bir kısmının yerine getirilmediği görülmüştür.

Kamu Binalarında Tasarruf Hedefi ve Uygulama Rehberi'nin 9'uncu maddesinde belirtildiği halde Enerji Yönetim Kurulunun oluşturulmadığı, binaların enerji kimlik belgelerinin alınmadığı, binaların dış cephelerinde kısmen ısı yalıtımı bulunduğu, ısıtma ve soğutma sistemlerine ait boru ve kanalların %50'sinin yalıtımının bulunmadığı, iç aydınlatmada yaklaşık %25 nispetinde manyetik balastlı floresan armatürlerin kullanımına devam edildiği,

sıcak su için güneş enerjisinden yararlanılmadığı, ekonomik ömrü dolan armatürler yerine en az T5 sınıfı floresan lamba yahut LED armatür kullanımına tam olarak geçilmediği, ısıtma ve soğutma ihtiyacının yüksek verimli ısı pompaları ile karşılanmasına yönelik çalışmalar yürütülmediği, üniversite bünyesindeki paydaşlara elektrikli cihaz ve aydınlatma ekipmanlarının kullanımı ile enerji tasarruf ve verimliliğine ilişkin eğitimlerin verilmediği tespit edilmiştir.

Kamu İdaresince, 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanunu kapsamında hazırlanan Kamu Binalarında Enerji Tasarrufu konulu 2019/18 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi kapsamında, bütçe ödenekleri imkanları doğrultusunda LED dönüşümü için çalışmaların başlatıldığı ve yeni yapılacak binaların çatı sistemlerinin GES olarak projelendirilerek enerji verimliliği sağlanmasının planlandığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak adı geçen Rehber’de enerji yönetimi faaliyetleri ve uygulanabilecek enerji verimliliği önlemleri ayrıntılı şekilde sıralanmış olup İdarece bunlardan bir kısmının yerine getirildiği, bir kısmının yerine getirilmediği ve neticede ilgili dönemde verimlilik hedefinin %5 nispetinde kaldığı görülmüştür. Bilindiği gibi 04.11.2023 tarih 32359 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile 2024-2030 yılları için yeni enerji tasarruf hedefi %30’a çıkarılmış olup bu doğrultuda belirlenen tasarruf hedefine ulaşılarak enerji verimliliği ve emisyon azaltımının sağlanması için belirtilen eksikliklerin bir an önce giderilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 10: Kiraya Verilen Taşınmazların Tip İhale Dokümanlarında Eksikliklerin Bulunması

Kiralanan alanlara ait tip idari şartname, teknik şartname ve sözleşme hükümlerinin incelenmesinde tip ihale dokümanlarında birtakım eksikliklerin bulunduğu tespit edilmiştir.

A-Üniversite tarafından kiraya verilen taşınmazlarda gıda üretim ve perakende satışı yapılan işyerlerinde çalışan personelin “Hijyen Eğitim Belgesi”nin bulunmasına yönelik bir düzenleme bulunmadığı tespit edilmiştir.

05.07.2013 tarih ve 28698 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren "Hijyen Eğitimi Yönetmeliği" ile gıda sektöründe çalışanların portör muayeneleri yaptırmayacakları, bunun yerine hijyen eğitimi alacakları belirtilmiştir. Bu eğitimler İl Milli Eğitim Müdürlüğü’ne bağlı Halk Eğitim Merkezleri tarafından verilmektedir. Hijyen Eğitim Yönetmeliği’nin 2’nci ve 7’nci maddeleri gereğince gıda üretim ve perakende satışı yapan

restoranlarda ve diğer gıda hizmetlerinin sunulduğu yerlerde, dükkanlarda, toptan satış yerlerinde ve süpermarket dağıtım merkezleri dahil olmak üzere son tüketiciye satış yapan iş yerlerinde çalışanların bu eğitimi almaları zorunlu olup Hijyen Eğitim Belgesine sahip olmayan kişilerin gıda üretimi ve satışı yapılan işyerlerinde çalıştırılmaması gerekmektedir. İş yeri sahipleri ve işletenleri, çalışanlarının hijyen eğitimi almasından ve belgeli olarak çalıştırılmasından birinci derecede sorumlu olup bu kişilerin bizzat çalışmaları durumunda iş yeri sahipleri ve işletenlerin de bu eğitimi almaları zorunludur. Gıda üretimi ve satışı yapan işyerlerinin kiralanmasına ilişkin ihale dokümanlarında, Hijyen Eğitim Sertifikası bulunmayan kişilerin ilgili işyerlerinde çalıştırılmayacağına ilişkin düzenleme yapılması gerekmektedir.

Kamu İdaresi cevabında, kiraya verilen taşınmazların, idari şartname, teknik şartname ve sözleşmelerinde; gıda üretim ve perakende satışı yapılan işyerlerinde çalışan personele ait “Hijyen Eğitim Belgesi” bulunmasına yönelik düzenlemelerin yapılacağı belirtilmiştir.

B-Kiraya verilen alanların ihale şartnamelerinde “Acil Yardım Ekipmanlarının” zorunlu olarak bulundurulmasına ilişkin bir düzenleme olmadığı tespit edilmiştir.

İşyeri Bina ve Eklentilerinde Alınacak Sağlık ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmelik’in 60’ıncı maddesi gereğince her işyerinde acil yardım ekipmanlarının bulundurulması gereklidir. İşyeri olarak kiraya verilen alanların ihale dokümanlarında bu düzenlemeye uygun hüküm bulunmadığı görülmüştür. Buna göre işyeri olarak kiraya verilen tüm alanların ihale şartnamelerinde acil yardım ekipmanlarının bulunmasına ilişkin bir düzenleme yer alması gerekmektedir.

Kamu İdaresi cevabında, ihale şartnamelerine, kiraya verilen alanlarda acil yardım ekipmanlarının zorunlu olarak bulundurulacağına ilişkin düzenlemelerin konulacağı belirtilmiştir.

C- Kiraya verilen taşınmazın idare denetimine ilişkin hususların ayrıntılı şekilde düzenlenmediği görülmüştür.

İhale dokümanlarında kurum denetiminin hangi birimlerden, hangi meslekten veya kaç kişiden oluşan denetim komisyonu marifetiyle yürütüleceğine ilişkin ayrıntı bulunmadığı gibi mutad denetimlerin hangi sıklıkla yapılacağı, denetimlerde aranılacak belgelere ilişkin hükümler ile denetim ilke ve esaslarının nelerden oluşacağına ilişkin hususların bulunmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında, kiraya verilen taşınmazların Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı tarafından, çeşitli kontrol soruları içeren “Kantin-Kafeterya Denetim Formu” ile denetlendiği ifade edilmiştir.

Ancak, bu denetimlerin hangi sıklıkla, kimler tarafından ve hangi usullerle yapılacağı gibi ilke ve esasların daha ayrıntılı düzenlenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

D-Tip ihale dokümanlarında kiralanan alanlarda çalışan personelin SGK bildirimleri ile prim ödemelerinin Üniversiteye ibrazına ilişkin bir hüküm bulunmadığı tespit edilmiştir.

Kiralanan alanlarda kiracı tarafından çalıştırılacak personelin adli sicil belgesinin ve sağlık raporlarının istendiği, ancak çalışanların SGK bildirimlerinin istenmediği tespit edilmiştir. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun gereği olarak kayıt dışılıkla mücadele ve sigortalı yasal işçi çalıştırılmasının temini için tip ihale dokümanlarına kiralanan alanlarda çalışanların SGK bildirimleri ile prim ödemelerini gösteren belgelerin ibrazının zorunlu olduğuna yönelik düzenleme yapılması uygun olacaktır.

Kamu İdaresi cevabında, tip ihale dokümanlarına, kiralanan alanlarda çalışan personelin SGK bildirimleri ile prim ödemelerinin üniversiteye ibrazına ilişkin hükümlerin konulacağını belirtmiştir.

E- Kira sözleşmelerinin ekleri arasında yer alması gereken teslim tutanağının düzenlenmediği tespit edilmiştir.

Tip Sözleşmelerin 4'üncü maddesi gereğince kiracıya teslim edilen taşınmaz içinde kapı, pencere, dolap, musluk, lavabo gibi levazımın tam ve sağlam olup olmadığı, ayrıca taşınmaz içinde ocak, masa, sandalye vb'nin olması durumunda bu demirbaşların tutarları belirtilmek suretiyle kayıt altına alınması, bu meyanda karşılıklı olarak imzalanacak tutanağın sözleşme ekine dercedilmesi gerekmektedir.

Kamu İdaresi cevabında, tip sözleşmenin 4'üncü maddesi gereği, taşınmaz içinde bulunan malzemeleri kapsayan tutanağın sözleşme ekine konularak kayıt altına alınacağını belirtmiştir.

F- Tip ihale dokümanlarında kiralanan alanlara müstecirlerce oyun grupları konulabileceğine ilişkin düzenleme bulunmakla birlikte oyun gruplarına ilişkin ücret tarifesinde birliğin sağlanması için bu tarifinin İdarece belirlenip müstecirlere verileceğine ilişkin bir düzenleme bulunmamaktadır.

Kamu İdaresi cevabında, tip ihale dokümanlarında, kiralanan alanlara müstecirlerce oyun grupları konulabileceğine ilişkin düzenlemelere yer vereceğini ve oyun gruplarına ilişkin ücret tarifesinin idarece belirleneceğini ifade etmiştir.

Sonuç olarak bundan sonra yapılacak kiralama ihalelerinin şartnamelerinde belirtilen eksikliklerin giderilerek ihaleye çıkılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 11: Yükümlülüklerini Yerine Getirmeyen Kiracılara Kira Sözleşmelerinde Belirtilen Yaptırımların Uygulanmaması

Sözleşme yükümlülüklerine aykırı olarak kira bedellerini zamanında ödemeyen kiracıların, kira sözleşmelerinin feshedilmediği ve ihalelerden yasaklanmadığı tespit edilmiştir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Müteahhit veya müşterinin sözleşmenin bozulmasına neden olması" başlıklı 62'nci maddesinde; sözleşme yapıldıktan sonra 63'üncü maddede yazılı hükümler dışında müteahhit veya müşterinin taahhüdünden vazgeçmesi veya taahhüdünü, şartname ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi üzerine, idarenin en az 10 gün süreli ve nedenleri açıkça belirtilen ihtarına rağmen aynı durumun devam etmesi halinde, ayrıca protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın kesin teminatın gelir kaydedileceği ve sözleşmenin feshedileceği belirtilmiştir.

Aynı Kanun'un "İdarelerce ihalelere katılmaktan geçici yasaklama" başlıklı 84'üncü maddesinin üçüncü fıkrasında ise; üzerine ihale yapıldığı halde usulüne göre sözleşme yapmayan istekliler ile sözleşme yapıldıktan sonra taahhüdünden vazgeçen ve mücbir sebepler dışında taahhüdünü sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirmeyenler hakkında da, ihaleyi yapan bakanlık veya ilgili bakanlık tarafından, haklarında bir yıla kadar bütün ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verileceği ve bu kararların Resmi Gazete'de yayımlanacağı ifade edilmiştir.

Buna göre; taahhüdünü sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirmeyen kiracıların sözleşmelerinin feshedilip, teminatlarının gelir kaydedilmesi ve bu kiracıların ihalelere katılmaktan geçici olarak yasaklanması için ilgili Bakanlığa bildirilmesi gerekmektedir.

Üniversite ile müstecirler arasında imzalanan "Kira Sözleşmesi" hükümleri gereği; müstecire tebliğ edilen kira giderlerinin her ayın 1'i ile 5'i arasında idarenin hesabına yatırılacağı, kirasını yatırmayan müstecirlere ilk üç (3) iş günü içinde ikaz yazısı yazılacağı,

tebliğ tarihinden itibaren beş (5) iş günü içinde kirasını ödemeyen müstecirlerin sözleşmesinin idare tarafından tek taraflı olarak feshedileceği, bu durumda müstecirlerin idareden hiçbir hak ve tazminat talebinde bulunamayacağı belirtilmiştir.

Üniversite tarafından kiraya verilen taşınmazlardan, sözleşme hükümlerine aykırı olarak kira bedelleri müstecirlerce zamanında ödenmeyen 13 adet taşınmaz ve kira ödeme tarihleri aşağıdaki Tablo 5’te gösterilmiştir:

Tablo 5: Kira Bedelleri Zamanında Tahsil Edilmeyen Taşınmazlar

Kiraya Verilen Yer	Kiranın Ödenmesi Gereken Ay	Kiranın Ödendiği Tarih
Teknoloji Fakültesi T1 BLOK	Mart - Nisan - Mayıs	19.06.2023
	Haziran	12.07.2023
Teknoloji Fakültesi T4 BLOK	Şubat - Mart - Nisan - Mayıs	25.07.2023
	Haziran - Temmuz	16.08.2023
Karasu MYO	Mart - Nisan	31.07.2023
Kaynarca S.S. MYO	Ocak - Şubat	13.03.2023
Ferizli MYO	Haziran	22.08.2023
	Temmuz - Ağustos	19.09.2023
Sakarya MYO	Haziran - Temmuz	3.08.2023
Spor Bilimleri Fakültesi	Ocak - Şubat - Mart - Nisan - Mayıs - Haziran - Temmuz	1.08.2023
Sapanca MYO	Nisan - Mayıs - Haziran - Temmuz	10.08.2023
	Eylül	23.11.2023
	Ekim - Kasım	19.12.2023
Geyve MYO	Şubat - Mart - Nisan - Mayıs - Haziran - Temmuz	11.08.2023
Arifiye MYO	Ocak - Şubat - Mart	18.04.2023
	Eylül - Ekim	10.01.2024
	Kasım - Aralık	30.01.2024
Denizcilik MYO	Ocak - Şubat - Mart - Nisan - Mayıs - Haziran - Temmuz	10.08.2023
SADEM	Ocak - Şubat - Mart	18.04.2023

Ziraat Fakültesi	Haziran - Temmuz	21.08.2023
	Eylül - Ekim	3.11.2023

Yapılan incelemede; sözleşme hükümlerine aykırı olarak kira bedellerini ödeme tarihlerinde ödemeyen müstecirler için, ikaz yazılarının yazılmadığı, sözleşmelerinin feshedilmesi, kesin teminatın gelir kaydedilmesi ve ihalelere katılmaktan geçici olarak yasaklama yaptırımlarının uygulanmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdaresi tarafından bulguda yer alan tespite katılmış, düzeltme işlemlerine başlanıldığı ve kira tahsilatlarının yasal gecikme bedelleriyle beraber gerçekleştirildiği ifade edilmişse de, bunlara ait bilgi veya belge sunulmamıştır.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK-1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Parasal Limitler Dahilindeki Mal ve Hizmet Alımları ile Yapım İşlerinde %10'luk Sınırı Aşan Kısım için Kamu İhale Kurumundan İzin Alınmaması	2022	Yerine Getirilmedi	2023 yılı Sayıştay Denetim Raporunun "Diğer Bulgular" bölümünde "Parasal Limitler Dahilindeki Mal Alımlarında %10 Sınırını Aşan Kısım İçin Kamu İhale Kurumundan İzin Alınmaması" başlığıyla Bulgu 4 olarak yer almaktadır.